

AdRem

Nummer 7/8

juli / augustus 2017

"Succulenta"

Afdeling "De Achterhoek"

Opgericht september 1975

Verenigingsavonden:

Iedere tweede donderdagavond van de maand in "**Kruidenhof te Malum**" In Eibergen.
Aanvang 20 00 uur.

Contributie:

Lidmaatschap € 15,00 per jaar. Te voldoen op bankrekeningnummer IBAN NL09RABO0356715841 t.n.v. Cactusvereniging "De Achterhoek".

Naast de contributie voor de afdeling, moet er ook nog € 27,00 contributie aan de landelijke vereniging "**Succulenta**" betaald worden.

Redactie:

Henk Viscaal.

Informatie:

Voor informatie over de vereniging kunt u op de hiernaast staande adressen terecht, of op de verenigingsavonden zoals hierboven vermeld staat.

Bestuursleden:

Voorzitter:

H.W. Viscaal,
Brinklaan 31,
7261 JH Ruurlo.
0573 452005

Secretaresse:

A. Heijnen,
Kuipersweg 9,
7107 BC Winterswijk.
0543 564314

Penningmeester:

D. Hoogstraten,
Rozenkamp 8,
7151 VN Eibergen.
0545 472778

Leden:

T. Welman,
Julianastraat 17,
7161 CP Neede.
0545 295813

J. Hardiek,
M. Krusemanstraat 122,
7513 HM Enschede.
053 4301499

AdRem

JAARGANG 36 NO 1 JANUARI 2016

WAT ER WEER ALLEMAAL AAN DE HAND WAS

Helaas moest ik de laatste keer bij ons tuinbezoek verstek laten gaan. Voor wat ik gehoord heb moet ik een hoop gezelligheid en vooral mooie planten gemist hebben. Misschien tussendoor maar eens een afspraak maken om de verzameling van Johan te bekijken. Zelf hoop ik nog het een en ander in bloei te hebben. Het seizoen schiet natuurlijk behoorlijk op en de voorjaarsbloeiers zijn alleen nog als plant te zien. Die zijn natuurlijk ook het bekijken meer dan waard en tegenwoordig let ik vooral op de bedoorning van planten wanneer ik nog eens tot aanschaf over ga. Dit heeft natuurlijk wel de consequentie dat ik sommige planten dubbel heb en aangezien ik een chronisch plaatsgebrek heb, zal ik zo af en toe een medeliefhebber blij moeten maken met een toch al wat grotere plant.

Dat er zo af en toe nieuwe schoonheden bij komen is een ding dat zeker is. Zo ben ik twee weken terug met Bennie op maandag bij Gerrit Melis geweest en u raadt het al; ik ben hier zwak geworden en heb een aantal mooie plantjes aangeschaft. Nu kan een mooie, grote *Mammillaria perez-de-la-rosa* nooit een miskoop zijn. De mooiste aanschaf was een aloë. *Aloe haemanthifolia* is een soort die dicht bij *Aloe plicatilis* staat. De bladeren zijn beduiden kleiner maar niet minder mooi. Ik was dan ook zeer blij met deze aanschaf. Ook nog een lobivia werd meegenomen en nog een fraaie *Turbinicarpus jauernigii*. Deze werd aangeschaft om ik hem ooit in Mexico op de groeiplaats gevonden heb.

Zelf ben ik nog bij Ludwig geweest. Hij heeft een indrukwekkende verzameling. Om het eenvoudig te zeggen; zijn zeer grote kas is helemaal vol. Vanwege de fraaie bedoorning heb ik hier twee exemplaren van *Gymnocalycium uruguayense* meegenomen. Ik had nog net een klein hoekje waar ik de plantjes neer kon zetten.

In de toekomst wordt het steeds lastiger voor mij om plaats te vinden voor eventuele nieuwe aanwinsten.

H.V.

PLANT VAN DE MAAND

THELOCACTUS

HEXAEDROPHORUS

Ook weer een plant die ik op diverse plaatsen in Mexico gevonden heb. Zo worden als vindplaatsen San Luis Potosi, Zacatecas, Tamaulipas en Nuevo Leon. We vinden de planten op een hoogte van 1100 tot 2000 m. Van 2200 - 3000 m wordt de plant dan subsp. *lloydii* genoemd. De opsom-

ming van de planten die in hetzelfde vindgebied voorkomen is indrukwekkend.

Ook bij deze plant zijn er weer een aantal namen die vooraf gingen aan de naam die hij nu heeft. Zo werd hij door Lemaire *Echinocactus hexaedrophorus* genoemd, terwijl Fric *Thelomastus hexaedrophorus* als naam had voor de plant. Zoals zo vaak wordt de plant in de hexaedrophorus-groep geplaatst. Hierin vinden we ook de variaties *droegeana* en *fossulatus*.

Het woord hexaedrophorus is afgeleid van hexagoon war zes-hoek betekent.

Dit slaat dan op de verhevenheden van de oppervlakte van de plant en geven hem het zo karakteristieke uiterlijk.

Het enkelvoudige plantenlichaam dat grijsachtig groen is, is 3 - 7,5 cm hoog en 8 - 20 cm ø. In cultuur soms wat hoger. Er zijn een 8 - 13 ribben. De dikke tuberkels hebben de reeds genoemde zeskantige vorm. We tellen 4 - 6 randoorns tot 6 cm lang. De centrale doorn ontbreekt vaak. Soms paarsachtig zijn de

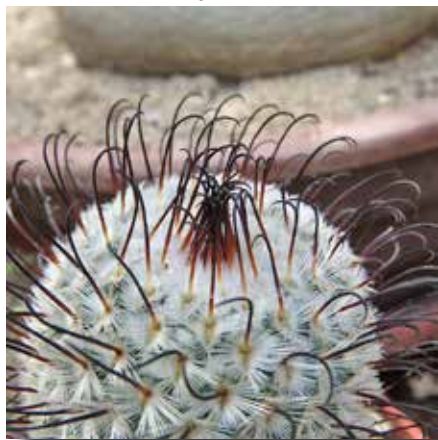

zilver-witte bloemen 4,5 - 5,5 cm ø. De zaden zijn 1,5 - 2 mm lang en 1,2 - 1,5 mm breed.

Bij mij in de kas heeft de plant zich bewezen als zeer bloeibare plant. Het is dan ook zeker de moeite waard om, indien mogelijk, de plant aan je verzameling toe te voegen. De bloemen openen zich gedurende een tweetal dagen.

H.V.

FOTOGALERIJ

WINTERHARD

WINTERHARDE CACTUSSEN (2)

In december 2015 schreef ik over mijn ervaringen met winterharde cactussen (en vetplanten).

Deze keer een aanvulling in de vorm van foto's.

Dit jaar had ik een paar soorten in bloei, die niet of nauwelijks gebloeid hadden de afgelopen jaren.

Ook was *Echinocereus triglochidiatus* weer van de partij. Als hij tenminste zo heet, want Henk 'schold' iets wat er op leek uit voor *E. coccineus* (mei 2016). Die oranje bloeiende echinocereussen blijven voor mij lastig op naam te brengen (ondanks de boeken). Ik doe er weer een voorbeeld bij. Zeg het maar!

Na jaren van stilstand bloeide *Escobaria minima* weer een keer. Een verrassende nieuwkomer was *Escobaria tuberculosa* (denk ik; vergeten een foto te nemen...). Nieuw was dit jaar ook *Maihueniopsis darwinii*. Zo ook een paarsbloeiende, tamelijk hoge echinocereus (20-25 cm). Herkent iemand de forse cactus die erachter groeit? Hartstikke winterhard, maar heeft nog nooit gebloeid.

Rob Hoogstraten

Echinocereus bristolii

Echinocereus coccineus

Maihueniopsis darwinii

Echinocereus viridiflora

Escobaria minima

Trichocereus schickendantzii?

EEN DAGJE NAMIBIË

Dag 11: 6 oktober

Met een luchtpakket en een thermoskan heet water vertrekken we na het ontbijt naar het Etoshapark. We hebben immers nog een flinke afstand af te leggen. Bij de ingang moeten we achter aan de rij aansluiten. Toch zijn we vrij snel aan de beurt en gaan het park in. Meteen een permit voor drie dagen gekocht. Foto's vertellen meer dan woorden, vandaar het hierna volgende beeldverslag van dag elf.

PUZZEL

1	2	3	4		5	6	7	8		9		10	11	12
13				14		15				16	17			
		18			19				20				21	
22	23		24				25	26			27	28		
29		30		31		32		33		34		35		36
	37		38		39		40				41		42	
43		44		45					46			47		
48	49		50			51		52		53				
54		55			56		57		58			59	60	
61				62		63		64			65			
	66		67		68		69		70	71		72		73
74		75		76		77		78		79	80			
81	82		83		84			85	86				87	
88		89					90				91	92		
93					94							95		

HORIZONTAAL

1 strafwerktuig, 5 rondzwerfen, 10 waternvogel, 13 berekenen, 15 jaartelling, 16 voorzetsel, 18 land in Azië, 20 plaats in België, 21 en omstreken, 22 daar, 24 vervoermiddel, 25 vochtig, 27 snelle loop, 29 onbepaald voornaamwoord, 31 aanwijzend voornaamwoord, 33 in werking, 35 nieuwe taalgids, 37 hoofd, 39 windrichting, 42 bevestiging, 44 slieren, 46 plaats in Amerika, 48 voorzetsel, 50 ten bedrage van, 51 drinkgerei, 53 rivier in Schotland, 54 voorzetsel, 57 periode, 59 gewelf, 61 berg in Griekenland, 62 waterdoorlatend, 64

VERTICAAL

1 werktuig, 2 bergplaats, 3 Japanse parelduikster, 4 bedepplaats, 6 grasland, 7 palm, 8 Frans lidwoord, 9 wolvlokje, 10 ten bedrage van, 11 meisjesnaam, 12 omroepvereniging, 14 vouw, 17 dwaas, 19 korenziekte, 20 on dorps, 23 veerkracht, 26 halm, 28 voegwoord, 30 bijwoord, 32 destijds, 34 uit een naburige plaats, 36 zoogdier, 38 watervlakte, 40 niet klaar, 41 ontkenning, 43 tegen, 45 tevergeefs, 47 smakelijk, 49 auto-merk, 52 schaakterm, 55 automeerk, 56 troefkaart, 58 commando, 60 plaats in Duitsland, 63 bijbels figuur, 67 hard-

geheel de uwe, 65 zware bijl, 66 in andere woorden, 68 stuk stof, 70 water in Noord-Brabant, 72 Europeaan, 75 dameskledingstuk, 77 in afschrift aan, 79 schilder, 81 buiten dienst, 83 lusthof, 85 spijtig, 87 voorzetsel, 88 kantoor, 90 rivier in Schotland, 91 rijksoverheid, 93 natuur, 94 armoe, 95 nachtgewaad

vochtig, 69 familielid, 71 jongere broer of zus, 73 oogvocht, 74 zanggroep, 76 loflied, 78 levenslucht, 80 bepaald tijdsverloop, 82 water, 84 ieder, 86 ontkenning, 89 romeinse rijk, 90 lengtemaat, 92 verbruikt.

Onder de inzenders van de goede oplossing van de puzzel wordt een plantje verloot.

Tussilago farfara

TWEE HOBBY'S GEMAKKELIJK TE COMBINEREN

We gaan ook deze maand door met drie planten uit onze eigen flora.

De maand is al weer voorbij en schrijf ik ook deze maand weer over onze eigen flora. Ik ben net terug uit Noord-Italië en heb daar een paar mooie tuinen bezocht daarover later meer. Als eerste van onze eigen flora de veldlathyrus (*Lathyrus pratensis*) uit de familie van de vlinderbloemigen (*Leguminosae*). Het is een vasteplant die algemeen in Nederland voorkomt. De gele bloemen verschijnen van juni tot en met augustus. Deze lathyrus klimt, net als de ons zeer bekende lathyrus, tot een hoogte 120 cm met ranken.

De plant komt voor in weide, bouwland, langs wegen en in bosranden. Het zaad wordt gebruikt in mengsels veldbloemen om bermen in te zaaien. Het is een goede drachtplant voor bijen, hommels en vlinders.

De tweede plant is heel bekend het is het klein hoefblad (*Tussilago farfara*) uit de familie van de samengesteldbloemige (*Compositae*). Een veel voorkomende plant in bermen en ruwte op zandgrond waar het een beetje nat is. De plant valt op omdat de gele bloemen al verschijnen in februari voordat het blad verschijnt. De plant wordt tot 25 cm hoog. De plant is een echte pionierplant, waar de grond wordt beroerd is hij een van de eersten die verschijnt. De wortelstokken van deze plant kunnen wel 1,5 m lang worden. De plant werd als hoestverdrijvend middel gebruikt de

naam *Tussilago* betekent tussie hoest en agera is verdrijven. De plant wordt gekweekt als artsennijplant voor zijn slijm-, bitter-, en slijmstoffen. Zelf ben ik ook blij met dit plantje. Ik verzamel de zaden en voer ze aan mijn vogels. De zaden zouden de broeddrift bevorderen. De Romeinen rookten de plant gedroogd in pijpjes als genotmiddel. De plant wordt bezocht door solitaire bijen. De jonge blaadjes zijn

eetbaar en kunnen worden gebruikt in soepen en salades.

De derde plant is ook een bekende omdat iedereen het plantje wel eens in een tuin heeft gezien of in een catalogi van een bollenleverancier. Het is de Kievitsbloem (*Fritillaria meleagris*) uit de leliëfamilie (*Liliaceae*). Het is in Nederland een in het wild voorkomende zeldzaam bolgewasje. De plant geeft zijn paarse soms witte bloemen van april tot in mei en wordt 20 cm hoog. In Nederland komt hij nog veel voor rond Zwolle. De plant heeft vooral te lijden gehad van de veranderende waterstand. De Nederlandse naam heeft de plant te danken aan de gespikkelde bloem die lijkt op een Kievitsei. Meleagris betekent in het Grieks parelhoen, de bloem is gevlekt als een parelhoen.

Dit was het deze maand en ik wens iedereen die nog op vakantie gaat een prettige vakantie en weer gezond terug.

Jur

PLATYCODON GRANDIFLORUS

Platycodon[TW1][TW2] *grandiflorus* is de enige in dit plantengeslacht en is inheems in Japan, Noord-China, oostelijk Siberië en

Korea. Ze groeit op open grashellingen in heuvels en bergen. Afgelopen najaar bracht Johan een aantal planten mee naar de ruilbeurs. Op de ruilavond gaan tegenwoordig meer vaste planten in andere handen over dan succulenten en cactussen, ook omdat veel leden liefhebbers zijn van rotsplanten en er altijd wel planten zijn weg te geven. Op het eind van de avond is een platycodon van Johan in mijn bezit gekomen. Deze is nu eind juni in de bloei gekomen. Het is al een flinke pol met 15 bloemstengels die 40 cm lang zijn. De 7 cm grote blauwe schotelvormige bloemen verschijnen aan de top. Aan een stengel zitten meerdere ballonvormige bloemknoppen. Het ovaal-langwerpige blad is blauwgroen van kleur, aan de randen gezaagd en staat per twee tegenover elkaar. De plant heeft

een vlezige penwortel en houdt daarom ook niet van verplaatsen. Ze is niet wintergroen en loopt in het voorjaar laat uit. Ze houdt van een doorlatende, zanderige, voedzame bodem in de zon. Bij langdurige droogte is een watergift welkom om verdrogen tegen te gaan. In de winter beschermen tegen veel regen en sneeuw.

In de handel zijn diverse cultivars, ze bloeien in de periode juni-augustus en hebben bijna allemaal ongeveer dezelfde kenmerken.

Platycodon grandiflorus 'Albus' bloeit wit, hoogte ca. 60 cm.

Platycodon grandiflorus 'Mariesii' met licht lilablauw bloemen,

hoogte 40 - 50 cm.

Platycodon grandiflorus 'Shell Pink' met roze bloemen, hoogte 50 cm.

Platycodon grandiflorus 'Perlmutter-schale' met blauwe bloemen

Platycodon grandiflorus 'Sentimental Blue' heeft hemelsblauwe bloemen, hoogte 25 cm

Platycodon grandiflorus 'Apoyama' met violetblauwe bloemen, hoogte 20 cm. Genoemd naar de Japanse berg Apoya op Hokkaido

[TW1]

[TW2]

Trudy

MET EEN BOEKJE IN EEN HOEKJE

Dit boek staat al weer een tijdje in mijn boekenkast. En eigenlijk zijn de meeste dingen die er in beschreven worden nog steeds actueel. Het boek dateert uit 1979 en een van de opvallendste dingen is het gemak waarmee over importplanten wordt gesproken en tevens het grote aantal foto's van die planten. Wij zijn tegenwoordig gewend aan de afbeeldingen van planten op de vindplaats gefotografeerd. Sterker nog de meeste liefhebbers vinden het bezitten, of aanschaffen van planten uit de natuur een doodzonde.

Na het gebruikelijke voorwoord gaat het boek beginnen met een aantal wetenswaardigheden over de planten te vertellen. Hoofdstuk twee houdt zich bezig met de ontdekking van het geslacht *Astro-*

phytum en geeft een aantal bijzonderheden over het vinden van verscheidene soorten.

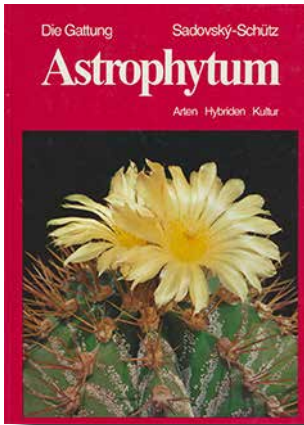
Vervolgd wordt dit gedeelte door een gedachtenwisseling over problemen met de verschillende soorten. Hier wordt vooral ingegaan op problemen die ontstaan door de afwijkingen die ontstaan. Als mogelijke oorzaken worden dominantie en recessiviteit. De termen diploiditeit werden in die tijd nog niet gebruikt maar eigenlijk is dit een eenvoudige variant hiervan. Bij de probleembehandeling van een aantal soorten worden achtereenvolgens *Astrophytum myriostigma*, *A. ornatum*, *A. asterias*, *A. coahuilense* en de capricorne populatie behandeld. behandeld.

Ook deze schrijvers ontkomen niet aan het omcombineren van de namen van de planten binnen

dit geslacht en hebben gezocht in hoeverre de taxonomische regels gehanteerd konden worden om *Astrophytum columnare* en *Astrophytum tulense* tot geldige soort te benoemen.

Bij de verzorging van de planten komen weer een groot aantal zaken aan de orde. Als eerste met of zonder aarde kweken. Daarna het verpotten. Hierna, schrik niet, het acclimatiseren van importplanten. Licht en beluchting, gieten en bemesten, 's zomers buiten zetten van de planten. Vermeerderen uit zaad en vervolgens wel of niet enten en het overwinteren van de planten.

Bij kruisingen van planten aandacht aan de naamgeving, verwantschap. Hoe zit het met zelffertiële planten, kruisingen binnen een soort. Verder wordt gegaan met het terug kruisen van de planten. Iedereen heeft wel een of meerdere planten van dit geslacht in zijn verzameling en om wat meer over het geslacht te weten te komen is dit een bijzonder interessant en leerzaam boek.

H.V.

ONDER ONS GEZEGD

Verslag van de tuinavond op donderdag 8 juni 2017. Allereerst nog een berichtje over het reisje. Dit was weer een zeer geslaagde dag. We gingen met 4 auto's richting Zwolle waar we eerst op bezoek gingen bij een cactusliefhebber van de afdeling Zwolle. Hier waren verschrikkelijk mooie planten te zien, over het algemeen al oudere planten maar zo gaaf, geweldig. Daarna naar kwekerij "de Gentiaan" waar we hartelijk met koffie werden ontvangen. We hebben gezellig op het terras gezeten. Op de kwekerij konden we ons hart ophalen, veel leuke rotsplanten. Ook hebben we de tuin van Freek en Swanie beken. Hierna had Swanie nog frisdrank op het terras klaargezet, het was heerlijk inde schaduw. Dan door naar het laatste adres, Arjan Schepers in de buurt van Nijverdal. Dit was een kwekerij met vaste planten. Arjan heeft deze tuin zelf helemaal aangelegd, het was vroeger maisland. Tot slot hebben we nog lekker gegeten bij "de Poppe" in Markelo. We hebben genoten en waren met 14 personen. Het enige minpuntje was dat het erg warm was.

Op donderdag 8 juni was de tuinavond bij de fam van Dijk in Varsseveld. Ook hier was de opkomst groot. Het was weer mooi weer en er was veel moois te zien, zowel in de cactuskas als in de tuin. Het zag er allemaal goed verzorgd uit. Johan zaait erg veel en dit zaaigoed stond er ook erg goed bij. Het was nog lang gezellig op het terras met een hapje en een drankje. Iedereen een fijne vakantie gewenst en tot 7 september, de tweede donderdag.

Annie

AGENDA

Uitnodiging voor de bijeenkomst op donderdag 7 september 2017 in de “Kruidenhof te Mallum” in Eibergen.

Aanvang 8 uur.

Agenda:

1. Opening. Mededelingen. Ingekomen stukken.
2. Lezing Gert Ubink.
3. Pauze en verloting.
4. Vervolg programma.
5. Rondvraag.
6. Sluitng.

In juli is de tuinavond bij de Ellie en Henk Viscaal in Ruurlo.
Vanaf 19.00 uur staat de koffie klaar.

In augustus is er geen bijeenkomst vanwege de vakantie.

Met vriendelijke groeten en tot ziens,

Het bestuur.

Jaarprogramma 2017

14 Januari	Henk Viscaal lezing Namibie 2016.
9 Februari	Jaarvergadering + Piet Hoogers.
9 Maart	Lezing Ludwig Bercht.
13 April	Geert Borgonje over zijn eigen tuin.
6/7 Mei	Lenteweekend.
11 Mei	Praktijkavond.
27 Mei	Cactusreisje.
8 Juni	Tuinbezoek Johan van Dijk.
14 Juli	Tuinbezoek Henk Viscaal.
Augustus	Vakantie.
7 September	Gert Ubink lezing.
12 Oktober	Ruilavond.
9 November	Gast spreker.
14 December	Praat / Spel ? Fotoavond.

OPEN DAG

ZATERDAG 2 JUNI 2018

Mijnsherenweg 20
1433 AS Kudelstaart

Tel. 0297 326880
Fax. 0297 343089

Inhoud

Plant van de maand	100
Fotogalerij	101
Winterhard	102
Een dagje Namibië	104
Puzzel	106
Twee hobby's gemakkelijk te combineren	108
Steengoed	110
Met een boekje in een hoekje	112
Onder ons gezegd	113
Agenda	114